

بررسی شکل پذیری سازه‌های بتن مسلح دارای کابل‌های پس‌کشیده با استفاده از روش المان محدود

حبيب همت پوری فرخی^{۱*}، اکبر قنبری^۲، احسان همت پوری فرخی^۳

۱- دانشجوی دکتری مهندسی عمران سازه، دانشگاه آزاد اسلامی واحد لارستان، (Habibanco@yahoo.com)

۲- دکتری عمران سازه، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد لارستان، (Ghanbari۱۲۳۴۵@yahoo.com)

۳- کارشناس ارشد عمران سازه، دانشگاه رازی کرمانشاه، (E_Hematpour@yahoo.com)

چکیده

مقاله حاضر با هدف بررسی تاثیر کابل‌های کششی پر مقاومت بر شکل پذیری سازه‌های بتن مسلح انجام گرفته است. پس از معرفی سیستم، نتایج مدل‌سازی نرم‌افزار اجزای محدود آباکوس با یک نمونه آزمایشگاهی معتبر مقایسه گردید تا صحت آن بررسی شود، همگرایی خوبی میان نتایج ملاحظه شد که بیانگر درستی مدل‌سازی بود. نتایج تحلیل استاتیکی غیرخطی مدل‌ها نشان داد که می‌توان با استفاده از کابل‌های کششی پر مقاومت در سازه‌های بتنی، میزان شکل پذیری آنان را افزایش داد.

واژه‌های کلیدی: سازه بتن مسلح، کابل پس‌کشیده، شکل پذیری، روش المان محدود.

۱- مقدمه

لرزه‌خیزی کشور ایران و اهمیت طراحی مقاوم سازه‌ها در برابر نیروهای جانبی، امری حیاتی برای آینده و توسعه ایرانی پایدار است. طراحان ایرانی همواره با نیروهای ثقلی و نحوه طراحی مقاوم برای این چنین نیروهایی، آشنایی کافی داشته و به خوبی این امر را بجا آورده‌اند. آثار تاریخی حاکی از سابقه‌ی دیرینه سازندگان ایرانی در این عرصه می‌باشد. در سال‌های اخیر با توجه به توسعه شهرها و ترقی ساخت و ساز در هر گوشه از کشور، لزوم توجه به مساله زلزله و در ساختمان‌های بلند مرتبه، اهمیت دادن به نیروی باد را برای طراحان مسئله‌ای جدی ساخته است [۱].

در سال‌های اخیر، طراحان علاقه زیادی به استفاده از کابل‌های پس‌کشیده (کابل یا میلگرد با مقاومت کششی بالا) جهت مقاوم‌سازی سازه‌ها از خود نشان داده اند. دامنه کاربرد این کابل‌ها بیشتر در سازه‌های بتنی بوده و کمتر در سازه‌های فولادی به کار رفته‌اند. در این نوع اتصالات ابتدا کابل‌های پر مقاومت پس‌کشیده می‌شوند و به دلیل نیروی پس‌کشیدگی که در کابل‌ها وجود دارد، در هنگام زمین‌لرزه نیروی بازگرداننده‌ای ایجاد می‌شود که سازه را با آسیب کمی در اعضای اصلی سازه، به موقعیت اولیه قبل از زلزله باز می‌گرداند [۲].

سیستم سازه بتنی با کابل‌های پس‌کشیده، یک سیستم جدید برای مقاوم‌سازی سازه‌ها در برابر نیروهای جانبی است. در این سیستم تعدادی کابل پر مقاومت فولادی به موازات میلگردهای طولی تیر قرار گرفته و از ناحیه چشم‌های اتصال عبور کرده و نهایتاً در خارج از ناحیه اتصال مهار می‌شوند. در اثر مهار کابل‌ها، نیروی کششی اولیه‌ای در آنها ایجاد شده و اعضای اتصال تحت فشار قرار گرفته و ممان خمی اولیه‌ای در اتصال ایجاد می‌گردد.

در تیرها و مخصوصاً تیرهای متوسط و بلند، ظرفیت خمی تیرها کنترل کننده و معیار محاسبه سطح مقطع و مقدار میلگردهای موجود در آن هستند. چنانچه نتایج تحلیل نشان دهد که لنگر خمی ایجاد شده از ظرفیت خمی مقطع تیر